

قانون تشکیل و اداره مناطق ویژه اقتصادی جمهوری اسلامی ایران

قسمت اول - هدف

ماده ۱ - به منظور پشتیبانی از فعالیت های اقتصادی و برقراری ارتباط تجاری بین المللی و تحرک در اقتصاد منطقه ای و تولید و پردازش کالا ، انتقال فناوری ، صادرات غیرنفتی ، ایجاد اشتغال مولد و جلب و تشویق سرمایه گذاری داخلی و خارجی، صادرات مجدد ، عبور خارجی (ترانزیت) و انتقال کالا (ترانشیب) به دولت اجازه داده می شود در شهرستان هایی که استعداد و توان لازم برای تحقق اهداف مذکور را دارند مناطقی را با عنوان منطقه ویژه اقتصادی ایجاد نماید.

تبصره ۱ - در مناطق ویژه اقتصادی که برای فعالیت های معین ایجاد شده اند ، تعیین محدوده جغرافیایی ، طرح جامع و کالبدی، نوع و حدود فعالیت مجاز هر یک از آنها به موجب این قانون و با پیشنهاد دبیرخانه و تصویب هیات وزیران خواهد بود .

تبصره ۲ - ایجاد مناطق ویژه اقتصادی جدید با تصویب مجلس شورای اسلامی خواهد بود .

قسمت دوم - تعاریف و کلیات

ماده ۲ - در این قانون واژه های زیر به جای نام ها یا عبارات های مشروح مربوط به کارمی رود :

کشور : کشور جمهوری اسلامی ایران .

گمرک : گمرک جمهوری اسلامی ایران.

منطقه : منطقه ویژه اقتصادی .

سازمان : سازمان هر منطقه ویژه اقتصادی .

دبیرخانه : دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد .

ماده ۳ - هیات وزیران در اجرای این قانون ، مسوولیت های زیر را نیز برعهده دارد :

الف - تعیین و یا تغییر سازمان مسوول منطقه اعم از دولتی و غیردولتی .

ب - نظارت بر فعالیت های مناطق در چارچوب برنامه ها و اهداف آنها .

تبصره ۱ - هیات وزیران می تواند در صورت نیاز ، سازمانی دولتی را به منظور اداره منطقه ویژه ایجاد نماید . اساسنامه این سازمان ها بنا به پیشنهاد دبیرخانه به تصویب هیات وزیران می رسد .

تبصره ۲ - تعیین سازمان مسوول منطقه از بین اشخاص حقوقی غیردولتی منوط به تملک (یا واگذاری رسمی دستگاههای دولتی ذیربط) و تصرف اراضی واقع در محدوده منطقه ویژه مورد نظر توسط اشخاص حقوقی غیردولتی ، قبل از صدور مجوز هیات وزیران می باشد . ضابطه تغییر سازمان مسوول منطقه در چنین صورتی تابع قراردادی می باشد که با رعایت این قانون فی ما بین دبیرخانه و سازمان منعقد می شود .

قسمت سوم - مقررات ورود و صدور کالا

ماده ۸ - مبادلات بازرگانی مناطق با خارج از کشور و یا با سایر مناطق ویژه اقتصادی و مناطق آزاد تجاری و صنعتی پس از ثبت در گمرک از حقوق گمرکی ، سود بازرگانی و کلیه عوارض ورود و صدور تحت هر عنوان معاف بوده و مشمول محدودیت ها و ممنوعیت های مقررات واردات و صادرات به استثنای محدودیت ها و ممنوعیت های قانونی و شرعی نمی شود و مبادلات بازرگانی مناطق با سایر نقاط کشور به استثنای مناطق یادشده در فوق تابع مقررات صادرات و واردات می باشد .

تبصره ۱ - کالاهایی که برای به کارگیری و مصرف از سایر نقاط کشور به مناطق حمل می گردند از موارد نقل و انتقال داخلی کشور است . ولی صادرات آنها از مناطق به خارج از کشور تابع قانون مقررات صادرات و واردات مصوب ۱۳۷۲/۷/۴ می باشد .

تبصره ۲ - کالاهای صادراتی که تشریفات صدور (اعم از بانکی و اداری) آنها به طور کامل انجام شده پس از ورود به منطقه صادرات قطعی تلقی می گردد .

تبصره ۳ - مواد اولیه و قطعات خارجی وارد شده به مناطق که جهت پردازش ، تبدیل ، تکمیل یا تعمیر به داخل کشور وارد می شود تابع مقررات ورود موقت بوده پس از پردازش ، تبدیل یا تکمیل یا تعمیر جهت استفاده در منطقه بدون تنظیم اظهارنامه و پروانه صادراتی یا حداقل تشریفات گمرکی به مناطق مرجوع و تسویه می گردد .

قسمت چهارم - مقررات سرمایه گذاری و ثبت

ماده ۱۴ - نحوه پذیرش و ورود و خروج سرمایه خارجی و سود حاصل از آن به منطقه و چگونگی و میزان مشارکت خارجیان در فعالیت های هر منطقه براساس قانون تشویق و حمایت سرمایه گذاری خارجی مصوب ۱۳۸۰/۱۲/۱۹ انجام خواهد شد .

ماده ۱۵ - سازمان ثبت اسناد و املاک کشور موظف است براساس درخواست سازمان منطقه و طبق آیین نامه مصوب هیات وزیران اقدامات زیر را انجام دهد :

الف - ثبت شرکت و یا شعب نمایندگی شرکتهایی که قصد فعالیت در منطقه را دارند منصرف از میزان مشارکت سهام داخلی و یا خارجی آنها و همچنین ثبت مالکیت های مادی و معنوی در منطقه .

قسمت پنجم - مقررات متفرقه

ماده ۱۶- امور مربوط به اشتغال نیروی انسانی و روابط کار ، بیمه و تامین اجتماعی در منطقه براساس مقررات مصوب و جاری در مناطق آزاد تجاری - صنعتی خواهد بود .

ماده ۱۷- هرگونه حقوق مکتسبه اشخاص حقیقی و حقوقی قبل از ایجاد منطقه معتبر بوده و ادامه فعالیت آنان در چارچوب طرح جامع منطقه مجاز خواهد بود .

ماده ۱۸- وزارتخانه ها ، سازمانها ، موسسه ها و شرکتهای دولتی و وابسته به دولت در حیطه وظایف قانونی ، خدمات لازم از قبیل برق ، آب ، مخابرات ، سوخت و سایر خدمات را در حدود امکانات و با نرخ های مصوب جاری در همان منطقه جغرافیایی به مناطق ارائه خواهند نمود .

ماده ۱۹- مناطق موجود تابع این قانون بوده و سازمانهای مسوول مناطق ویژه اقتصادی که تا تاریخ تصویب این قانون ایجاد گردیده اند جهت ادامه فعالیت خود مکلفند حداکثر ظرف یک سال (از تاریخ تصویب این قانون) وضعیت خود را با این قانون تطبیق دهند .

ماده ۲۰- محدوده مناطق ویژه اقتصادی جزو قلمرو گمرکی جمهوری اسلامی ایران نمی باشد و گمرک مکلف است با رعایت مفاد ماده (۸) این قانون در مبادی ورودی و خروجی آنها به منظور اعمال مقررات مربوط به صادرات و واردات استقرار یابد.

ماده ۲۱- فعالیت های درون هر منطقه به استثنای مواردی که در این قانون به آن اشاره شده است تابع سایر قوانین و مقررات جمهوری اسلامی ایران است.

ماده ۲۲- سازمان مسوول دولتی می تواند مستحذات و اراضی متعلق به خود در منطقه را براساس قیمت کارشناسی واگذار نماید.

تبصره - نقل و انتقال اراضی موضوع این ماده توسط اشخاص حقیقی یا حقوقی بهره بردار با رعایت کاربری اراضی ، موکول به ارائه گواهی پایان کار که از سوی سازمان هر منطقه صادر می گردد ، خواهد بود .

ماده ۲۳- از تاریخ تصویب این قانون در مناطقی که سازمان مسوول آنها دولتی یا وابسته به دولت باشد ، کلیه حقوق و اختیارات و تکالیف قانونی وزارت جهاد کشاورزی و سازمان جنگل ها و مراتع در امور اراضی و منابع طبیعی هر منطقه به عهده سازمان مسوول آن منطقه می باشد .

آیین نامه اجرایی قانون

تشکیل و اداره مناطق ویژه اقتصادی جمهوری اسلامی ایران

ماده ۱- در این آیین نامه، واژه ها و عبارتهای زیر به جای عبارت های مشروح مربوط به کار می روند:

الف- کشور: کشور جمهوری اسلامی ایران

ب- گمرک: گمرک جمهوری اسلامی ایران

پ- شورای عالی: شورای عالی مناطق آزاد تجاری-صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی

ت- دبیرخانه: دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد تجاری-صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی

ث- قانون: قانون تشکیل و اداره مناطق ویژه اقتصادی

ج- منطقه: منطقه ویژه اقتصادی

چ- سازمان منطقه: شخص حقوقی دولتی و یا غیر دولتی که بنا به پیشنهاد دبیرخانه توسط شورای عالی تعیین می شود و مسئولیت اداره منطقه را عهده دار می باشد.

ماده ۲- طرحهای جامع و کالبدی مناطق توسط سازمان منطقه تهیه می شود و با پیشنهاد دبیرخانه به تصویب شورای عالی خواهد رسید.

ماده ۳- گزارش توجیهی و پیش نویس لایحه ایجاد مناطق ویژه اقتصادی جدید توسط دبیرخانه تهیه و پس از تایید شورای عالی به هیئت وزیران ارائه می شود.

ماده ۴- مدیر منطقه توسط سازمان منطقه منصوب می شود.

ماده ۵- تعیین سازمان منطقه موقوف به تملک و تصرف اراضی مورد نظر قبل از صدور مجوز هیئت وزیران می باشد.

ماده ۶- سازمان منطقه می تواند علاوه بر خدماتی که دستگاههای اجرایی ارائه می کنند، بهای خدمات عمومی، زیربنایی و مهندسی و تسهیلات مواصلاتی، انبارداری، تخلیه، بارگیری، بهداشتی، فرهنگی، ارتباطات، آموزشی و رفاهی را که راساً در منطقه ارائه می کند، از اشخاص حقیقی و حقوقی دریافت کند. تعرفه وجوه مذکور که باید متناسب با خدمات مربوط و با هدف حفظ موقعیت رقابتی هر منطقه باشد، توسط سازمان منطقه تنظیم و جهت تایید به شورای عالی ارائه می شود. شورا ظرف یک ماه نسبت به بررسی و تایید یا اصلاح تعرفه های مزبور اقدام کند، در غیر این صورت تعرفه های پیشنهادی تایید شده تلقی خواهد شد.

تبصره ۱- رعایت ضوابط نظام مهندسی و همچنین استفاده از خدمات مهندسان مشاور و پیمانکاران واجد صلاحیت فنی در مورد خدمات مهندسی لازم الرعایه است.

تبصره ۲- سازمان های مناطق مکلفند تمهیدها و فرصت های لازم را جهت ارائه خدمات یاد شده توسط بخش غیر دولتی فراهم کنند. در این صورت نرخ تعرفه خدمات مذکور توسط سازمان های مسئول منطقه تعیین و اعمال می شود.

نحوه واردات محصولات تولیدی خاص از
مناطق ویژه اقتصادی

واحدهای تولیدی مستقر در مناطق آزاد تجاری - صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی که بنا به سفارش، اقدام به تولید یا بازسازی با مشخصات فنی خاص نموده و این نوع محصولات به صورت سری و انبوه قابل ساخت و عرضه به بازار مصرف نمی باشد، می توانند نسبت به انتقال صد در صد تولید انجام شده به داخل کشور اقدام نمایند، مشروط بر آنکه کالاهای تولیدی آنان به تشخیص کمیسیون تعیین ارزش افزوده - موضوع تصویبنامه شماره ۵۲۱۷۳-ت-۱۶۰۰۳ ک مورخ ۱۳۷۴/۱۰/۴ - حداقل معادل هفتاد درصد ارزش افزوده داشته باشد، نوع و مشخصات تولیداتی که مطابق روش فوق اجازه ورود می یابند توسط کمیسیون مذکور تعیین خواهد شد. حقوق گمرکی و سود بازرگانی مواد اولیه و قطعات خارجی بکار رفته در تولیدات یادشده برابر مقررات مربوط وصول خواهد شد.

نحوه واردات خودروهای تولید شده در مناطق ویژه اقتصادی

- ۱- تولید کنندگان خودرو در مناطق آزاد و مناطق ویژه اقتصادی مجازند متناسب با میزان ارزش افزوده و مواد و قطعات داخلی بکار رفته در خود روهای تولید شده (به تشخیص کمیته تعیین ارزش افزوده)، پس از انجام تشریفات گمرکی و پرداخت سود و حقوق و عوارض قانونی مربوط به آن بخش از قطعات وارداتی که در تولید خودرو استفاده شده است، بخشی از خودروهای تولیدی مذکور را به سایر نقاط کشور وارد نمایند.
- ۲- خودروهای وارد شده از مناطق آزاد و مناطق ویژه اقتصادی تا میزان ارزش افزوده و مواد و قطعات داخلی بکار رفته در آنها، همانند خودروهای تولید داخل کشور، با کاردکس صادره از سوی شرکت مزبور شماره گذاری شوند و مالیات تعیین شده در تبصره ۳۵ قانون بودجه سال ۱۳۷۹ متناسب با قیمت تعیین شده از سوی کمیته خودروی وزارت صنایع اخذ شود.
- ۳- خودروهای مازاد بر ارزش افزوده و مواد و قطعات داخلی بکار رفته در آنها، وارداتی تلقی شده و علاوه بر نیاز به مجوز ورود، مشمول تمام تشریفات قانونی مربوط به واردات خودروهای خارجی از جمله مابه التفاوت خواهند بود.
- ۴- گمرک جمهوری اسلامی مکلف است رونوشت مجوز ترخیص خودروهای وارده مربوط به ارزش افزوده را به سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولید کنندگان ارسال نماید. همچنین شرکت های تولید کننده خودرو موظفند آمار تولید خودروهای تولیدی وارد شده به کشور و صادر شده را به صورت ماهیانه به سازمان اخیرالذکر اعلام نمایند.